

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2021. gada 19. martā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Artūrs Kučs,
kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 30/2021), kuru iesniegusi Rēzeknes tiesa (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja pēc būtības lūdz Satversmes tiesu atzīt Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.¹ panta otro daļu redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 30. jūnijam, un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.⁴⁰ panta otro daļu redakcijā, kas bija spēkā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. jūnijam, (turpmāk – apstrīdētās normas) ciktāl šīs normas par attiecīgo administratīvo pārkāpumu paredz naudas sodu 500 *euro* apmērā un neparedz iespēju samazināt tā apmēru atkarībā no pārkāpuma rakstura un smaguma, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 89. pantam, kā arī 92. panta pirmajam teikumam.

2. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.⁴⁰ panta otrā daļa redakcijā, kas bija spēkā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. jūnijam, paredzēja, ka par likumā noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu, ja autoceļu lietošanas nodeva nav samaksāta, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no simt astoņdesmit līdz trīssimt sešdesmit *euro*, bet pārvadātājam – no piecsimt līdz tūkstoš *euro*.

Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.¹ pants redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 30. jūnijam, regulēja īpatnības administratīvo pārkāpumu lietās attiecībā uz pārkāpumiem, kuri fiksēti ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli. Šā panta pirmā daļa noteica subjektus, kuriem uzliek administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, savukārt šā panta otrā daļa noteica:

„Par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo naudas sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā tiesas pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punktu tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot lietu.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 1. punktam pieteikums Satversmes tiesai ir iesniedzams, ja vispārējās jurisdikcijas tiesa, izskatot lietu pirmajā instancē, uzskata, ka norma, kas būtu jāpiemēro attiecīgajā lietā, neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējas izskatīšanā ir administratīvā pārkāpuma lieta, kurā ierosināta tiesvedība pēc personas sūdzībām par vairākiem Valsts policijas amatpersonas lēmumiem, ar kuriem šai personai, pamatojoties uz apstrīdētajām normām, uzlikti administratīvie sodi.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka saskaņā ar apstrīdētajām normām personai nosakāmais naudas soda apmērs neatbilst samērīguma principam, kā arī naudas soda apmērs esot nemainīgs, proti, tiesa neesot tiesīga vērtēt konkrēta pārkāpuma raksturu un smagumu, lai noteiktu samērīgu naudas soda apmēru. Tādēļ apstrīdētajās normās ietvertais tiesiskais regulējums esot pretrunā ar Eiropas Savienības tiesību normām un neatbilstot Satversmes 1. un 89. pantam, kā arī Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka konkrētajā gadījumā tai nav iespējas panākt Satversmei atbilstošu rezultātu tiesību normu piemērošanas ceļā un tādēļ tā ir nolēmusi apturēt tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā un vērsties ar pieteikumu Satversmes tiesā.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot tam Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Tiesas pieteikumam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikums ir formulēts motivēta lēmuma veidā. Tajā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 1. pantam un 92. panta pirmajam teikumam. Pieteikums daļā par apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 1. pantam un 92. panta pirmajam teikumam atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikuma iesniedzēja lūdz atzīt apstrīdētās normas par neatbilstošām arī Satversmes 89. pantam. Šis prasījums pieteikumā sasaistīts ar apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 1. pantam un 92. panta pirmajam teikumam. Taču pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu neatbilstību tieši Satversmes 89. pantam.

Līdz ar to pieteikums daļā par apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 89. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.¹ panta otrās daļas redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 30. jūnijam, un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.⁴⁰ panta otrās daļas redakcijā, kas bija spēkā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. jūnijam, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 92. panta pirmajam teikumam” pēc pieteikuma (pieteikums Nr. 30/2021), kuru iesniegusi Rēzeknes tiesa.

2. Atteikties ierosināt lietu par Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.¹ panta otrās daļas redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 30. jūnijam, un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.⁴⁰ panta otrās daļas redakcijā, kas bija spēkā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. jūnijam, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 89. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdētos aktus, – Saeimu – **līdz 2021. gada 19. maijam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova